

VENDIM
Nr. 149, datë 11.3.2022

**PËR MIRATIMIN E NOTËS SË ADERIMIT, PËR T’U BËRË PJESË NË
MEMORANDUMIN E MIRËKUPTIMIT, NDËRMJET QEVERISË SË MALIT TË
ZI DHE SHTABIT SUPREM TË FUQIVE ALEATE NË EVROPË DHE SHTABIT
TË KOMANDËS SUPREME ALEATE PËR TRANSFORMIMIN, NË LIDHJE ME
DHËNIEN E MBËSHTETJES SË SHTETIT PRITËS PËR EKZEKUTIMIN E
OPERACIONEVE/STËRVITJEVE TË ORGANIZATËS SË TRAKTATIT TË
ATLANTIKUT VERIOR**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të nenit 19, të ligjit nr. 43/2016, “Për marrëveshjet ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”, me propozimin e ministrit të Mbrojtjes, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

Miratimin e notës së aderimit, për t’u bërë pjesë në memorandumin e mirëkuptimit, ndërmjet qeverisë së Malit të Zi dhe Shtabit Suprem të Fuqive Aleate në Evropë dhe Shtabit të Komandës Supreme Aleate për Transformimin, në lidhje me dhënie e mbështetjes së shtetit pritës për ekzekutimin e operacioneve/stërvitjeve të Organizatës së Traktatit të Atlantikut Verior”, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR
Arben Ahmetaj

NATO E PAKLASIFIKUAR
Lejuar për Pfp-në

SHTOJCË 2 TEK
SH/OLA/RLB/139/2020
Data 21 shtator 2020
TT 207597

MEMORANDUM MIRËKUPITIMI
NDËRMJET QEVERISË SË MALIT TË ZI DHE SHTABIT SUPREM TË FUQIVE
ALEATE NË EVROPË DHE SHTABIT TË KOMANDËS SUPREME ALEATE, PËR
TRANSFORMIMIN NË LIDHJE ME DHËNIEN E MBËSHTETJES SË SHITIT
PRITËS PËR EKZEKUTIMIN E OPERACIONEVE/STËRVITJEVE TË
ORGANIZATËS SË TRAKTATIT TË ATLANTIKUT VERIOR

Lejuar për Pfp-në
NATO E PAKLASIFIKUAR

Qeveria e Malit të Zi, e përfaqësuar nga Ministria e Mbrojtjes (MM) dhe Shtabi Suprem i Fuqive Aleatëve në Evropë (SHAPE) dhe Shtabi i Komandës Supreme Aleate për Transformimin (HQ SACT), në vijim të referuar si “Pjesëmarrësit”:

duke pasur parasysh dispozitat e Traktatit të Atlantikut Verior në Uashington, më 4 prill 1949, dhe, veçanërisht, nenin 3 të saj;

duke pasur parasysh Dokumentin Kuadër të Partneritetit për Paqe të lëshuar nga kryetarët e shteteve dhe qeveritë pjesëmarrëse në Mbledhjen e Këshillit të Atlantikut Verior (Dokumenti Kuadër) të datës 10 janar 1994;

duke pasur parasysh dispozitat e Marrëveshjes ndërmjet Shteteve Palë në Traktatin Atlantik Verior dhe Shteteve të Tjera Pjesëmarrëse në Partneritetin për Paqe, në Lidhje me Statusin e Forcave të Tyre (Pfp SOFA), të datës 19 qershor 1995, dhe duke përfshirë Protokollin Shtesë të kësaj Marrëveshjeje, të datës 19 qershor 1995;

duke pasur parasysh dispozitat e Marrëveshjes ndërmjet Palëve në Traktatin Atlantik Verior në Lidhje me Statusin e Forcave të Tyre (NATO SOFA) të datës 19 qershor 1951;

duke pasur parasysh dispozitat e Protokollit mbi Statusin e Komandës Ushtarake Ndërkombëtare të themeluar, në pajtim me Traktatin Atlantik Verior (Protokolli i Parisit) të datës 28 gusht 1952;

duke pasur parasysh dispozitat e Protokollit Tjetër Shtesë të Marrëveshjes ndërmjet Shteteve Palë të Traktatit të Atlantikut Verior dhe Shteteve Pjesëmarrëse në Partneritetin për Paqe, në lidhje me Statusin e Forcave të tyre (Protokolli Tjetër Shtesë) të datës 19 dhjetor 1997;

duke pasur parasysh konceptin e angazhimit të forcave të NATO-s dhe të forcave të koalicionit nën komandën e NATO-s dhe kontrollit të ose nëpërmjet territorit të Malit të Zi gjatë periudhave të paqes, krizës, emergjencës dhe konfliktit në mbështetje të Operacioneve të NATO-s;

duke pasur parasysh konceptin e stërvitjeve dhe operacioneve që parashikohen të ndodhin me NATO-n, Partneritetin për Paqe (Pfp) dhe forcave të tjera të udhëhequra nga NATO-ja;

dhe duke marrë parasysh nevojat e Malit të Zi, që në vijim referohet si “Shteti Pritës” dhe nevojat e Shtabit të Komandës Supreme Aleate për Transformimin (HQ SACT) dhe Komandës Supreme të Fuqive Aleate në Evropë (SHAPE) dhe, në vijim e referuar si “Komanda Strategjike”,

kanë arritur mirëkuptimin e mëposhtëm:

SEKSIONI I PARË

PËRKUFIZIME

Për qëllimet e këtij MOU-i dhe dokumenteve mbështetës, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

1.1 “Forca” – të gjithë komponentët e forcës së udhëhequr nga NATO-ja, që përfshin të gjithë personelin, kafshët, materialet dhe rezervat, së bashku me çdo komponent tjetër civil të këtyre forcave, siç përkufizohen në NATO SOFA, Protokollin e Parisit dhe ekuivalentët e PfP-së. Forcat e NATO-s përfshijnë, gjithashtu, çdo forcë (personel, kafshë, materiale dhe rezerva etj.) nga çdo shtet i autorizuar nga Këshilli Atlantik Verior për të marrë pjesë në stërvitje ose operacion. Termi përfshin, gjithashtu, të gjitha anijet, avionët, automjetet, magazinat, pajisjet dhe municionin, si dhe burimet e lëvizjes në ajër, tokë dhe det, së bashku me shërbimet e tyre mbështetëse.

1.2 “Operacionet e NATO-s” – veprimet ushtarake, duke përfshirë stërvitjen ose kryerja e misionëve ushtarake strategjike, taktike, të shërbimit, trajnuese ose administrative të kryera nga forcat; procesi i zhvillimit të luftimit, duke përfshirë sulmin, lëvizjen, furnizimin dhe manovrat që nevojiten për të arritur objektivat e çdo lufte ose fushatë.

1.3 “Komandant i NATO-s” – një komandant ushtarak në zinxhirin e komandës së NATO-s.

1.4 “Organizatave të NATO-s” – komandat ose njësitë e organizuara të forcave nën komandën dhe kontrollin e NATO-s.

1.5 “Komanda Ndërkombëtare” – Komanda Ushtarake Ndërkombëtare në strukturat e integruara të komandës së NATO-s. Përfshin aktivitetet që mund të jenë detashmente të përkohshme ose njësi të komandave.

1.6 “Komanda Kombëtare” – komandat e forcave kombëtare në komandën dhe në kontrollin e NATO-s.

1.7 “Komanda Shumëkombëshe” – komanda me personel nga më shumë se një shtet që formohen me marrëveshjen e shteteve pjesëmarrëse dhe nën komandën dhe kontrollin e NATO-s.

1.8 “Shtet Dërgues (SN)” – ato shtete dhe Komanda ose elementët e tyre që angazhohen në territorin e SP-së në mbështetje të operacioneve të NATO-s.

1.9 “Shtet Pritës (SP)” – Mali i Zi.

1.10 “Komanda ose Komandantët Strategjikë (KK)” – Komandanti Suprem i Aleatëve në Evropë (SACEUR), Komanda Supreme e Aleatëve për Transformimin (SACT) dhe selia e së cilës është përkatësisht HQ SHAPE dhe HQ SACT.

1.11 “Mbështetje e Shtetit Pritës (HNS)” – asistencë civile dhe ushtarake, që u jepet në paqe, emergjencë, situata krize ose periudha tensioni ndërkombëtar ose konflikt nga një Shtet Pritës, forcave dhe organizatave aleate që ndodhen, operojnë ose kalojnë tranzit përmes territorit, ujërave territoriale ose hapësirës ajrore të Shtetit Pritës.

1.12 “Mbrotja e Forcës (FP)” – të gjitha masat e marra dhe mjetet që përdoren për të minimizuar vulnerabilitetin e personelit, mjediseve, pajisjeve dhe operacioneve ndaj çdo rreziku në të gjitha situatat, për të ruajtur lirinë e veprimit dhe efektivitetin operacional të forcës.

1.13 “Shpenzimet” – ato shpenzime që shoqërohen me ngritjen, mbështetjen dhe mbajtjen e komandave, forcave kombëtare, shumëkombëshe ose ndërkombëtare, forcave ose organizatave të NATO-s. Për qëllimet e këtij MOU-i dhe dokumenteve të tij mbështetëse:

a) “Shpenzimet e Zakonshme të NATO-s” – ato shpenzime për të cilat bihet dakord të jenë përgjegjësi e përbashkët e Aleancës.

b) “Shpenzime të Përbashkëta” – ato shpenzime për të cilat bihet dakord paraprakisht të jenë përgjegjësi e përbashkët e më shumë se një shteti. Masat e Shpenzimeve të Përbashkëta bazohen zakonisht në një formulë të detajuar në Marrëveshjet Teknike dhe/ose Marrëveshjet e Përbashkëta të Zbatimit.

c) “Shpenzime të Drejtpërdrejta Kombëtare” – ato shpenzime që konsiderohen të jenë përgjegjësi e një SP-je të vetëm.

1.14 “Financim i Përbashkët i NATO-s” – fondet e dhëna nga shtetet e NATO-s dhe që ofrohen me miratimin nëpërmjet buxheteve të NATO-s për Shpenzimet e Zakonshme që shkaktohen gjatë zhvillimit të Operacioneve ose Stërvitjeve të specifikuara në të.

1.15 “Notë Pranimi (N0A)” – një dokument që tregon synimin e një SN-je për të marrë pjesë në masat për HNS-në, sipas dispozitave të këtij MOU-i për një operacion të specifikuar të udhëhequr nga NATO.

1.16 Deklaratë Synimi (S01) – një dokument që tregon një synim të një SN-je për të marrë pjesë në masat për HNS-në, sipas dispozitave të këtij MOU-i, por duke iu nënshtruar rezervave të caktuara specifike. HN-ja konfirmon nëse rezervat janë të pranueshme apo jo për dhënien e HSN-së.

1.17 “Masë Teknike (TA)” – një masë pasuese bilaterale e këtij MOU-i për një Operacion të specifikuar të NATO-s. Ajo detajon përgjegjësitë dhe procedurat për dispozitat e HNS-së nga HN-ja ndaj Komandantit të NATO-së dhe SN-ve.

1.18 “Masë e Përbashkët Zbatimi (JIA)” – një masë pasuese bilaterale që vendos angazhimin ndërmjet palëve. në lidhje me dhënien dhe marrjen e HNS-së. Kjo përfshin informacionin e hollësishëm për mbështetjen e kërkuar dhe të ofruar, procedurat e specifikuara të vendit për zbatimin dhe rimbursimin ose kushtet e pagesës.

1.19 “Komitet Drejtues i Mbështetjes së Përbashkët i Shtetit Pritës (JHNSSC)” – një komitet i ngritur në mënyrë të posaçme dhe i bashkëkryesuar nga HN-ja dhe Komandanti i NATO-s. Komiteti, i përbërë nga përfaqësuesit e autorizuar nga të gjithë SN-të, HN-ja dhe Komandanti/ët e NATO-s takohen për të zhvilluar masat e nevojshme përmirësuese, në lidhje me HNS-në, si TA-ja dhe JIA-të, sipas rastit.

1.20 “Vendet Operacionale” – vendet që gjenden në territorin e HN-së për qëllimin e mbështetjes operacionale dhe/ose logjistike për forcën për operacionet ose stërvitjet e NATO-s. Këto vende janë detashmente të një Komandë Strategjike nën komandën dhe kontrollin e Komandantit të NATO-s.

1.21 Përveç kur një kuptim specifikohet ndryshe në këtë MOU, zbatohet fjalori i NATO-s për termat dhe përkufizimet (AAP-6).

SEKSIONI I DYTË

QËLLIMI

2.1 Qëllimi i këtij MOU-i është vendosja e politikës dhe e procedurave për përcaktimin e vendeve operacionale dhe ofrimin e HNS-së të forcat e NATO-s ose të mbështetur nga HN-ja gjatë operacioneve të NATO-s.

2.2 Ky MOU dhe dokumentet e tij pasuese synohet të shërbejnë si bazë për planifikimin nga autoriteti përkatës i HN-së dhe nga komandantët e NATO-s, duke parashikuar masat e HNS-së për një sërë operacionesh të NATO-s. Këto misione përfshijnë ato për të cilat janë identifikuar forcat e angazhuara dhe ato për të cilat duhet të identifikohen forcat.

SEKSIONI I TRETË

OBJEKTI DHE MASA TË PËRGJITHSHME

3.1 Dispozitat e NATO SOFA-s ose PfP SOFA-s, Protokollit të Parisit dhe Protokollit Tjetër Shtesë dhe çdo dispozitë tjetër përkatëse e Marrëveshjes, që mund të jenë në fuqi ndërmjet SC-ve dhe HN-së, zbatohen për të gjitha operacionet e NATO-s.

3.2 HN-ja njihet vendet operacionale të krijuara në zbatimin e këtij MOU-i si detashmente të SC-së krijuese dhe aktivitetet e këtyre detashmenteve të jenë ndërmarrje të SC-së. Këto vende që duhet të vendosen, identifikohen në dokumente pasuese. Masat e komandës dhe të kontrollit do të caktohen në planet përkatëse operacionale.

3.3 Ky MOU synon të jetë në pajtim me doktrinën dhe politikën e NATO-s dhe ofron një masë dhe strukturë ombrellë për HNS-në.

3.4 HN-ja do të japë mbështetje brenda kapacitetit të tij të plotë, duke iu nënshtruar disponibilitetit dhe brenda kufizimeve praktike të rrethanave që ekzistojnë për momentin, për forcat e angazhuara në operacionet e NATO-s. Hollësitë e kësaj mbështetjeje do të trajtohen në dokumente shtesë.

3.5 Dispozitat e këtij MOU-i zbatohen në paqe, emergjencë, krizë dhe konflikte ose periudha të tensionit ndërkombëtar, siç mund të përcaktohet reciprokisht nga HN-ja dhe autoritetet përkatëse të NATO-s.

3.6 Ndërsa SN-të dërguese inkurajohen të marrin pjesë në operacionet e NATO-s dhe të pranojnë dispozitat e këtij MOU-je, si një dokument ombrellë, sipas të cilit HNS-ja jepet nga HN-ja, marrëveshjet e veçanta bilaterale me shtetet individuale mund të merren parasysh nga HN-ja rast pas rasti.

3.7 HN-ja dhe SC-të mund të caktojnë përfaqësues për të negociuar dokumentet që mbështesin dhe përmirësojnë këtë MOU.

3.8 Operacionet e NATO-s të mbështetura nga ky MOU mund të kërkojnë operacione ajrore të mbështetjes shumëkombëshe me avionë dhe helikopterë, dhe në rastin e porteve, me anije mbështetëse ushtarake dhe mallrash. HN-ja njeh që lëvizja e këtyre avionëve, helikopterëve, anijeve dhe ekuipazhit të tyre, në dhe përmes zonave territoriale të HN-së, do të kryhet në bazë të një lejeje të përgjithshme për kohëzgjatjen e Operacionit. HN-ja do të administrojë/kontrollojë të gjitha aspektet e një lejeje të tillë.

SEKSIONI I KATËRT DOKUMENTET REFERUESE

4.1 Dokumentet referuese që mund të jenë të zbatueshme për këtë MOU, gjenden tek aneksi A.

SEKSIONI I PESTË PËRGJEGJËSITË

Brenda dispozitave të këtij MOU-i

5.1 SHITETI PRITËS

a) Gjatë hartimit të dokumenteve mbështetëse dhe me ndodhjen e ndryshimeve dhe pas përfundimit të këtyre dokumenteve, HN-ja kryen njoftim në kohën e duhur për Komandantin e NATO-s në lidhje me disponibilitetin ose ndonjë mangësi të aftësive të HNS-së. HN-ja merr parasysh që planifikuesit e NATO-s bazohen te dokumentet mbështetëse të hartuara për këtë MOU dhe kërkojnë një njoftim në kohë për ndryshimet e planifikuara për strukturat dhe aftësitë kombëtare.

b) Me qëllim që të ofrohet mbështetje, HN-ja merr masat e nevojshme për burimet e mbështetjes për të përfshirë burimet civile dhe tregtare. Mbështetja e siguruar me prokurim përftohet nëpërmjet një procesi ofertimi konkurrues nga ofertuesi më i ulët i përshtatshëm.

c) HN-ja mban regjistrat administrativë dhe financiarë të nevojshëm për të realizuar rimbursimin e HN-së për burimet e dhëna për forcat. Regjistrat që dokumentojnë transaksionet e financuara nga buxheti i NATO-s ofrohen për NATO-n, siç kërkohet nga qëllimet e auditimit.

d) Standardet e mallrave dhe të shërbimeve të dhëna nga HN-ja do të jenë në pajtim me hollësitë e përcaktuara te dokumentet mbështetëse.

e) HN-ja do të ruajë kontrollin mbi burimet e veta të HNS-së, përveç kur kontrolli i këtyre burimeve është lënë i lirë.

f) HN-ja do të ofrojë, para çdo operacioni të NATO-s, një listë çmimesh për çdo mbështetje përkatëse ose të identifikuar të HNS-së.

g) HN-ja do të ftojë SN-të të pranojë dispozitat e këtij MOU-i, nëpërmjet një NOA-je se SOI-je.

h) HN-ja i ofron forcës procedurat për ndërmjetësimin mjekësor ndërmjet HN-së dhe SN-së, duke përfshirë pikat mjekësore të kontaktit (POCs).

i) HN-ja, në bashkërendim me Komandantin e NATO-s, i ofron forcës mbështetje mjekësore dhe dentare nga personeli/mjediset ushtarake të HN-së, në të njëjtat kushte që u jepet edhe Forcave të Armatosura të HN-së.

j) Gjatë zhvillimit të dokumenteve mbështetës, HN-ja do t'i ofrojë Komandantit të NATO-s dhe SN-ve kopje të çdo rregulloreje shëndetësore, sigurie, mjedisore dhe bujqësore, që mund të zbatohen për operacionin e NATO-s, si dhe çdo rregullore, në lidhje me ruajtjen, lëvizjen ose disponimin e materialeve të rrezikshme.

5.2 KOMANDANTI I NATO-S

a) Komandanti i NATO-s garanton, në masën maksimale të mundshme, që dokumentet mbështetëse të specifikojnë tipin, sasinë dhe cilësinë e mbështetjes së kërkuar. Vihet re që struktura e misionit dhe e forcës që përcaktohet për një Plan Operacional (OPLAN), një Urdhër Operacional (OPORD) ose një Urdhër Operacional Stërvitor (EXOPORD) nuk mund të specifikohet para kohe. Komandanti i NATO-s jep informacionin e nevojshëm shtesë për planifikimin e HN-së sa më shpejt të jetë e mundur.

b) Komandanti i NATO-s i bën HN-së njoftim, në kohë në lidhje me çdo ndryshim të rrethanave dhe propozon modifikimin e dokumenteve mbështetëse, sipas rastit.

c) Komandanti i NATO-s përcakton nëse ofrohet Financimi i Zakonshëm dhe cilat kërkesa janë të përshtatshme për Financim të Zakonshëm.

d) Komandanti i NATO-s përcakton dhe vendos prioritetet e kërkuara HNS-ë dhe miraton çmimet, në lidhje me Shpenzimet e Zakonshme.

e) Komandanti i NATO-s garanton rimbursimin financiar për HN-në për HNS-të e rëna dakord, nëse paguhet nga Financimi i Zakonshëm. Në të gjitha rastet e tjera, Komandanti i NATO-s ndihmon, në masën që është e nevojshme, në përmbushjen e detyrimeve financiare ndërmjet HN-së dhe SN-ve.

f) Nëse kërkesat e SN-ve bien në konflikt me prioritetet e Komandantit të NATO-s për shpërndarjen e burimeve, Komandanti përkatës i NATO-s e zgjidh konfliktin me SN-të e përfshira.

g) Komandanti i NATO-s identifikon personelin dhe kërkesat e tjera për Operacionin e vendeve që caktohen në HN.

h) Komandanti i NATO-s do të lehtësojë standardizimin e kërkesave dhe të kostos së mbështetjes gjatë negociatave dhe/ose të JHNSSC-ja.

5.3 SHTETET DËRGUESE

a) SN-të mund të zgjedhin të marrin pjesë në strukturën dhe procedurat për HNS-në, duke pranuar dispozitat e këtij MOU-i nëpërmjet një NOA-je ose duke nxjerrë një SOI për një operacion të caktuar të NATO-s.

b) SN-të identifikojnë kërkesat e HNS-së ndaj HN-së dhe Komandantit përkatës të NATO-s.

c) Për kërkesat e Kostos së Drejtpërdrejtë Kombëtare, SN-ja normalisht merr pjesë në negociatat për HNS-të gjatë JHNSSC-së ose drejtpërdrejt me HN-në, nëse nuk krijohet një JHNSSC. SN-të ofrojnë pagesën e drejtpërdrejtë ose rimbursimin për HNS-të ndaj HN-së vetëm për shërbimet e dhëna nga HN-ja, përveç kur përdoren, siç është rënë dakord, procedura të tjera pagese. Sipas masave kontraktuale të marra nga HN-ja dhe SN-të, mbështetja e dhënë nga burimet tregtare ose civile paguhet drejtpërdrejt nga SN-të.

d) SN-të ofrojnë personel të përshtatshëm të autorizuar për të marrë pjesë në diskutimet e HNS-së gjatë JHNSSC-së, nëse krijohet.

e) SN-të do të raportojnë ndryshimet e kërkesave HNS te HN-ja dhe Komandanti përkatës i NATO-s, kur ato kryhen, dhe paraqet kërkesat e rishikuara dhe/ose situacionet.

f) SN-të janë përgjegjëse për shpenzimet e çdo shërbimi mjekësor ose dentar të dhënë nga HN-ja.

g) SN-të duhet të respektojnë rregulloret dhe procedurat e HN-së për shëndetin, sigurinë, mjedisin dhe bujqësinë, që janë identifikuar për vendet operationale, si dhe çdo rregullore të HN-së për ruajtjen, lëvizjen ose disponimin e materialeve të rrezikshme.

SEKSIONI I GJASHTË DISPOZITA FINANCIARE

6.1 Me marrëveshje të ndërsjellë dhe/ose konventa ndërkombëtare, aktivitetet e Komandave Ndërkombëtare, vendet operationale, anijet, avionët ose automjetet në pronësi dhe/ose të kontraktuara nga NATO-ja, POL-së dhe forcat e ofruara NATO-s janë të përjashtuara nga tatimet, detyrimet, pagesat shtetërore, tarifatat dhe të gjitha pagesat e ngjashme.

6.2 Protokollin e Parisit, Protokollin Tjetër Shtesë dhe e drejta zakonore ndërkombëtare që plotëson imunitet dhe privilegjet në lidhje me Shtabet e Aleatëve, do të zbatohen për çdo Komandë Ndërkombëtare, element ose detashment të komandës që mund të vendosen në HN, pas zbatimit të një operacioni të drejtuar nga NATO-ja.

6.3 Nëse përjashtimi i plotë nga tatimet, detyrimet, tarifatat ose pagesat e ngjashme nuk është i mundur, detyrimet nuk vendosen në një normë më të lartë se sa ajo që zbatohet për Forcat e Armatosura të HN-së. Të gjitha shpenzimet duhet të përpunohen me shumën më të ulët që shoqëron kërkesat administrative.

6.4 Transaksionet financiare që përfshijnë transferimin e fondeve dhe krijimin e llogarive në çdo institucion bankar privat ose qeveritar, duhet të kryhen pa marrë asnjë pagesë apo tarifë të asnjë lloji.

6.5 Masat përfundimtare financiare, veçanërisht ato në lidhje me Financimin e Zakonshëm të NATO-s, do të vendosen vetëm para zbatimit të Operacionit të NATO-s. Të gjitha masat financiare që negociohen paraprakisht duhet të jenë specifike, në lidhje me detyrimet financiare maksimale të NATO-s. Shpenzimet për të cilat nuk bihet specifikisht dakord që të jenë shpenzime të financuara nga NATO-ja, para se të realizohen shpenzimet, nuk marrin Financim të Zakonshëm nga NATO-ja.

6.6 Dokumentet mbështetëse ofrojnë bazën fillestare për vlerësimet e shpenzimeve dhe shërbejnë si bazë për kategorizimin e shpenzimeve si Shpenzime të Zakonshme të NATO-s (sipas rastit), Shpenzime të Përbashkëta ose Shpenzime të Drejtpërdrejta Kombëtare.

6.7 Nëse Komandanti i NATO-s përcakton që disa shpenzime janë të përshtatshme dhe të ofrueshme nga Financimi i Zakonshëm i NATO-s (nga alokimet e miratuara të buxhetit), SC-ja autorizon Financimin e Zakonshëm për ato shpenzime dhe i paguan drejtpërdrejt ose rimbursos HN-në.

6.8 Nëse shpenzime të caktuara përcaktohen që t'i takojnë më shumë se një shteti, këto shpenzime mund të identifikohen si Shpenzime të Përbashkëta dhe nëpërmjet marrëveshjes së përbashkët të shteteve të përfshirë, mund të ndahen në pajtim me formulën e ndarjes së shpenzimeve të miratuara në dokumente të tjera mbështetëse.

6.9 Detyrimet për materialet dhe shërbimet civile dhe ushtarake të dhëna nga HN-ja nuk vendosen me një normë më të lartë se sa ato që u ngarkohen Forcave të Armatosura të HN-së dhe nuk përfshijnë shpenzime të tepërta administrative ose të tjera, por mund të reflektojnë përshtatje, për shkak të grafikëve të dorëzimit, pikave të dorëzimit ose konsideratave të ngjashme. Rimbursimi nuk paguhet për mbështetjen e dhënë nga personeli ushtarak.

6.10 Komandanti i NATO-s dhe SN-të mund të kontraktojnë drejtpërdrejt me furnitorët tregtarë për furnizime, shërbime ose mbështetje tjetër.

6.11 Automjetet në pronësi të NATO-s dhe automjetet ushtarake të SN-së janë të vetësiguruara dhe si të tilla mund të operojnë pa siguracion tregtar.

6.12 HN-ja nuk shkakton asnjë detyrim financiar në emër të Komandantit të NATO-s ose SN-së, përveç kur i kërkohet specifikisht ta bëjë këtë paraprakisht nga një përfaqësues i autorizuar dhe përveç kur është rënë dakord për përgjegjësinë për pagesën e shpenzimeve.

Gjithashtu, asnjë fond nuk jepet para se SC-të ose SN-të, sipas rastit, të kenë miratuar dokumentet përkatëse mbështetëse dhe të kenë udhëzuar zbatimin e tyre.

6.13 Nuk është dhënë financim në lidhje me këtë MOU dhe ky dokument nuk përfaqëson ndonjë detyrim specifik financimi nga ana e Komandantit të NATO-s ose SN-ve. Masat e hollësishme financiare dhe procedurat e rimbursimit do të specifikohen në dokumentet mbështetëse të këtij MOU-i.

6.14 Caktimi i vendeve operacionale në mbështetje të një operacioni të NATO-s nuk parashikon ndërtim ose rehabilitim infrastrukture.

SEKSIONI I SHTATË KONSIDERATA JURIDIKE

7.1 SC-të realizojnë ose delegojnë veprime juridike që janë thelbësore për përmbushjen e misionëve, duke përfshirë, pa kufizim, në ushtrimin e cilësisë për të lidhur kontrata, angazhuar në procedime gjyqësore ose administrative dhe përftojnë dhe disponojnë mbi pronën.

7.2 Statusi i forcave të angazhuara në territorin e HN-së do të përcaktohet në pajtim me NATO-n ose Pfp SOFA, Protokollin e Parisit dhe Protokollin Tjetër Shtesë.

7.3 Pajisjet, furnizimet, produktet dhe materialet që importohen dhe eksportohen nga territori i HN-së, në lidhje me një operacion të NATO-s, përjashtohen nga detyrimet, tatimet dhe tarifat. Procedurat e tjera doganore përcaktohen në pajtim me NATO SOFA-n ose Pfp SOFA, Protokollin e Parisit dhe Protokollin Tjetër Shtesë.

7.4 Pretendimet jokontraktuale, që rrjedhin ose janë në lidhje me ekzekutimin e këtij MOU-i, trajtohen në pajtim me dispozitat e NATO SOFA-s ose Pfp SOFA.

7.5 Pretendimet kontraktuale trajtohen dhe gjykohen nga HN-ja në pajtim me procedurën e rregullimit të kontratave publike dhe me të drejtën e HN-së, me rimbursim nga Komanda e NATO-s ose SN-ja, sipas rastit.

SEKSIONI I TETË MBROJTJA E FORCËS

8.1 Mbrojtja e Forcës e plotë dhe efektive planifikohet për Komandën statike të NATO-s, operacionet, trajnimin dhe stërvitjet dhe detajohet në OPLANS, Udhëzimet e Planifikimit të Stërvitjeve (EXPIs) ose Masat Pasuese, sipas rastit. Mbrojtja e Forcës zbatohet në pajtim me politikën dhe procedurat e NATO-s dhe në një mënyrë që është në pajtim me NATO/Pfp SOFA-n. Mbrojtja e Forcës nuk kërkohet, në asnjë rrethanë, të jetë në kundërshtim me NATO Pfp SOFA-n ose ligjet e HN-së.

8.2 Sipas rastit, HN-ja do të informojë SN-në dhe Komandantin e NATO-s për masat dhe kufizimet e propozuara për FP-në.

8.3 Sipas rastit, çdo SN është përgjegjëse për identifikimin dhe parashikimin e kërkesave dhe kufizimeve të mbrojtjes së forcës të HN-ja dhe Komandanti i NATO-s.

8.4 Përveç këtyre përgjegjësiave për mbrojtjen e forcës, të detajuara në politikën dhe procedurat e NATO-s për mbrojtjen e forcës, Komandanti i NATO-s është përgjegjës për bashkërendimin e për gjithçka kërkohet dhe paraqitet për HN-në dhe SN FP-në, sipas rastit, për mbrojtjen e Forcës së tij.

SEKSIONI I NËNTË SIGURIA DHE DEKLARIMI I INFORMACIONIT

9.1 Pjesëmarrësit dhe SN-të përmbushin procedurat e NATO-s për sigurinë në ruajtjen, trajtimin, transmetimin dhe garantimin e të gjithë materialit të klasifikuar që mbahet, përdoret, gjenerohet, ofrohet ose shkëmbehet.

9.2 Informacioni i dhënë nga një pjesëmarrës ose SN një tjetri në mirëbesim dhe çdo informacion i tillë i nxjerrë nga një pjesëmarrës ose SN, i cili kërkon konfidencialitet, ruan klasifikimin e tij origjinal ose i caktohet një klasifikimi që garanton një shkallë të mbrojtjes ndaj deklarimit, të barabartë me atë që kërkohej nga pjesëmarrësi ose SN-ja.

9.3 Çdo Pjesëmarrës dhe SN ndërmerr të gjithë hapat e ligjshëm të mundshëm për të ruajtur nga deklarimi të gjithë informacionin e shkëmbyer në mirëbesim, përveç kur pjesëmarrësi ose SN-të bien dakord me këtë deklaram.

9.4 Për të ndihmuar në dhënien e mbrojtjes së dëshiruar, çdo Pjesëmarrës ose SN ia shënon këtë informacion të dhënë tjetrit në mirëbesim, me një legjendë, që tregon origjinën, klasifikimin e sigurisë dhe kushtet e tij të deklarimit që informacioni lidhet me një operacion të NATO-s dhe që është dhënë në mirëbesim.

9.5 Vizitat nga personeli do të rregullohen në pajtim me procedurat e specifikuara në C-M(2002)49, i ndryshuar.

SEKSIONI I DHJETË HYRJA NË FUQI, KOHËZGJATJA DHE PRISHJA

10.1 Ky MOU hyn në fuqi në datën e nënshkrimit të dhe mbetet në fuqi, përveç kur priset nga një Pjesëmarrës, duke bërë një njoftim me afat gjashtë muaj me shkrim drejtuar të gjithë Pjesëmarrësve të tjerë.

10.2 Të gjitha dispozitat e seksioneve 6, 7 dhe 9 mbeten në fuqi në rastin e tërheqjes së një Pjesëmarrësi ose pas prishjes së këtij MOU-i deri në përmbushjen e të gjitha detyrimeve. SN-të përmbushin të gjitha detyrimet në rastin e prishjes ose tërheqjes.

SEKSIONI I NJËMBËDHJETË NDRYSHIMI DHE INTERPRETIMI

11.1 Ky MOU-i mund të ndryshohet ose modifikohet me shkrim me pëlqimin e ndërsjellë të të gjithë Pjesëmarrësve.

11.2 Konfliktet e dukshme në interpretimin dhe zbatimin e këtij MOU-i zgjidhen me konsultime ndërmjet Palëve në nivelin më të ulët të mundshëm dhe nuk i referohet asnjë tribunali kombëtar ose ndërkombëtar apo pale të tretë për zgjidhje.

11.3 Ky MOU-i është nënshkruar në tri kopje, ku secili ka tekstin në gjuhën angleze.

11.4 Në rast mospërputhjeje në interpretimin të këtij MOU-i, teksti në gjuhën angleze do të ketë përparësi.

Sa më sipër përfaqëson marrëveshjet e arritura ndërmjet Qeverisë së Malit të Zi, Komandës Supreme të Fuqive Aleate në Evropë, Komandës Supreme të Aleatëve për Transformimin, për çështjet e referuara në të.

Për Malin e Zi

(nënshkrimi)

Emri: Boro Vucinic M.A.

Titulli/grada: Ministër i Mbrojtjes

Datë 22.8.2009

Podgoricë, Mali i Zi

Në emër të Komandës Supreme të Fuqive Aleate në Evropë dhe Shtabit të Komandës Supreme Aleate për Transformimin

(nënshkrimi)

Karl-Heinz Lather

Gjeneral, DEU A

Shef Shtabi

Datë 13 tetor 2009

SHTOJCË

A. Dokumentet e Referencës

B. Notë Aderimi (NOA). Deklaratë Synimi (SOI)

ANEKSI A
MOU
DATË shtator 09

DOKUMENTET E REFERUARA

- a) Traktati Atlantik Verior i datës 4 prill 1949;
- b) Dokumenti Kuadër i Partneritetit për Paqe i nxjerrë nga krerët e Shteteve dhe Qeveritë Pjesëmarrëse në Takimin e Këshillit të Atlantikut Verior (Dokument i Kuadër), i datës 10 janar 1994;
- c) Marrëveshje ndërmjet Palëve të Traktatit Atlantik Verior në Lidhje me Statusin e Forcave të Tyre (NATO SOFA) të datës 19 qershor 1951;
- d) Marrëveshje ndërmjet Shteteve Palë të Traktatit Atlantik Verior dhe Shteteve të tjera Pjesëmarrëse në Partneritetin për Paqe, në lidhje me Statusin Forcave të tyre (PfP SOFA), të datës 19 qershor 1995;
- e) Protokoll Tjetër Shtesë për Marrëveshjen ndërmjet Shteteve Palë të Traktatit Atlantik Verior dhe Shteteve të tjerë Pjesëmarrëse në Partneritetin për Paqe, në lidhje me Statusin Forcave të tyre (Protokoll Tjetër Shtesë), i datës 19 dhjetor 1997;
- f) Protokoll i mbi Statusin e Komandave Ushtarake Ndërkombëtare të ngritura në pajtim me Traktatin Atlantik Verior (Protokoll i Parisit), i datës 28 gusht 1952;
- g) MC 36/2 – Ndarja e Përgjegjësve në Kohë Lufte ndërmjet Komandantëve Kombëtarë dhe Komandantëve Madhorë të Varur të Aleatëve;
- h) MC 317 – Struktura e Forcës së NATO-s;
- i) MC 319/1 – Parimet dhe Politikat e NATO-s për Logjistikën;
- j) MC 326/1 – Parimet dhe Politikat për Mbështetjen Mjekësore;
- k) MC 334/1 – Parimet dhe Politikat e NATO-s për Mbështetjen e Shtetit Pritës (HNS);
- l) MC 336/1 – Koncepti i NATO-s për Lëvizjen dhe Transportimin;
- m) MC 400/2 – MC Udhëzimi për Zbatimin Ushtarak të Strategjisë së Aleancës;
- n) NATO STANAG-e të zbatueshme dhe Direktivat Politike për Mbështetjen Logjistike, Mbrojtjen e Forcës dhe Rimbursimin Financiar;
- o) Koncepti i NATO-s për Operacionet Detare (COMAROPS);
- p) ALP-9 – Doktrina e Logjistikës së Forcave Detare;
- q) ALP-11 – Logjistika e Forcës Detare Shumëkombëshe;
- r) AJP-4.5 – Publikimi i Përbashkët i Aleatëve për Doktrinën dhe Procedurat e Mbështetjes së Shtetit Pritës;
- s) ALP-13 – Doktrina e Logjistikës Ajrore;
- t) AAP-6 – Fjalori i Termave.
- u) Udhëzime për Planifikimin Operacional (GOP);
- v) C-M(2002) 49 – Siguria Brenda Organizatës së Traktatit Atlantik Verior;
- w) Bi-SC – Direktiva për Stërvitjen 75-3.

**NOTË ADERIMI (NOA)/DEKLARIM SYNIMI (SOI)
PËR TË MARRË PJESË NË MBËSHTETJEN E SHTETIT PRITËS (HNS) DHE
PËRGJEGJËSITË FINANCIARE DHE TË TJERA TË CAKTUARA
BRENDA MALIT TË ZI (HN)**

PËR OPERACIONIN/STËRVITJEN_____

Qeveria..... (SN), e përfaqësuar nga....., pasi ka vendosur që Forcat e saj të Armatosura do të marrin pjesë në Operacion/Stërvitje

duke marrë parasysh Konceptin e Përgjithshëm të Operacionit/Stërvitjes së NATO-s brenda doktrinë të NATO-s dhe me dëshirën për të marrë pjesë në masat në lidhje me Mbështetjen e Shtetit Pritës dhe përgjegjësitë financiare dhe të tjera të Republikës së Malit të Zi, Komandës Supreme të Fuqive Aleate në Evropë (SHAPE) dhe Shtabit të Komandës Supreme Aleate për Transformimin (HQ SACT) dhe Shtetet e tjerë Dërguese në lidhje me mbështetjen e këtyre forcave të armatosura gjatë Operacionit të Stërvitjes,

ZGJEDH TË MARRË PJESË DHE TË RESPEKTOJË DISPOZITAT E PËRFSHIRA NË:

Memorandumin e Mirëkuptimit ndërmjet Malit të Zi dhe Komandës Supreme të Komandës së Aleatëve në Evropë dhe Shtabit të Komandës Supreme Aleate për Transformimin në lidhje me dhënien e Mbështetjes së Shtetit Pritës gjatë Operacionit/Stërvitjes së NATO-s, që ka hyrë në fuqi më, si më poshtë:

Si Shtet Dërgues për planifikimin, përgatitjen dhe pjesëmarrjen nëpërmjet MOU-it së lartpërmendur. (Nëse duhet të shprehen rezervat, mund të shtohen fjalët e mëposhtme në fjali: “në pajtim me rezervat e mëposhtme:” më pas renditen rezervat, sipas rastit.)

Për Qeverinë e.....(SN)

.....

.....

.....

Datë:

SHËNIM. KJO PJESË ËSHTË E NEVOJSHME VETËM NËSE SN-ja JEP SOI ME REZERVA. ATËHERË, HN-ja DUHET TË BJERË DAKORD ME ATO REZERVA, DUKE NËNSHKRUAR SOI-në DHE DUKE IA KTHYER SN-së PËR KONFIRMIM

Shteti Pritës jep/nuk jep mbështetje për Forcat e Armatosura të Qeverisë së (SN), që marrin pjesë në operacion/stërvitje, sipas dispozitave të HNS-së MOU dhe rezervat e (SN).....

Për Qeverinë e Malit të Zi (HN)

.....

.....

.....

Datë

**NOTË ADERIMI
PËR PJESËMARRJE NË MBËSHTETJEN E SHTETIT PRITËS DHE
PËRGJEGJËSITË FINANCIARE DHE PËRGJEGJËSI TË TJERA TË
VENDOSURA BRENDA QEVERISË SË MALIT TË ZI (HN) PËR OPERACIONE/
STËRVITJE DHE AKTIVITETE TË NGJASHME USHTARAKE**

Ministria e Mbrojtjes e Republikës së Shqipërisë, e përfaqësuar nga Përfaqësuesi Ushtarak Kombëtar Shqiptar në SHAPE, Kolonel Petrit ÇUNI,

pasi ka vendosur që Forcat e saj të Armatosura të marrin pjesë në stërvitje dhe/ose operacione, në lidhje me Planin e Veprimit të Gatishmërisë të miratuar nga Këshilli i Atlantikut të Veriut;

duke marrë parasysh Konceptin e Përgjithshëm të Operacionit/Stërvitjes së NATO-s brenda doktrinë të NATO-s; dhe

me dëshirën për të marrë pjesë në marrëveshjet, në lidhje me Mbështetjen e Vendit Pritës dhe përgjegjësitë financiare dhe përgjegjësi të tjera të Qeverisë së Malit të Zi (Vendi Pritës), Shtabit Suprem të Fuqive Aleate në Evropë (SHAPE) dhe Shtabit të Komandës Supreme Aleate për Transformimin (HQ SACT) dhe Vendet e tjera Dërguese, në lidhje me mbështetjen e këtyre forcave të armatosura gjatë stërvitjeve dhe operacioneve për aktivitetet të lidhura me Planin e Veprimit të Gatishmërisë,

ZGJEDH TË MARRË PJESË DHE TË RESPEKTOJË DISPOZITAT E RREGULLUARA NË:

Memorandumin e Mirëkuptimit ndërmjet Qeverisë së Malit të Zi dhe Shtabit Suprem të Fuqive Aleate në Evropë, si dhe Shtabit të Komandës Supreme Aleate për Transformimin, në lidhje me dhënien e mbështetjes së shtetit pritës për Ekzekutimin e Operacioneve dhe Stërvitjeve të Organizatës së Traktatit të Atlantikut Verior, i cili hyri në fuqi më 13 tetor 2009, si më poshtë:

Si Shtet Dërgues për operacione dhe stërvitje mbi sipërmarrjet, që lidhen me Planin e Veprimit të Gatishmërisë nëpërmjet Memorandumit të Mirëkuptimit të lartpërmendur.

Për Ministrinë e Mbrojtjes të Republikës së Shqipërisë (SN)

Kolonel Petrit ÇUNI

ALB NMR për SHAPE

Datë 26 nëntor 2021

Nënskrimi, vula